Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

►**B** **РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 664/2009 НА СЪВЕТА**

от 7 юли 2009 година

за установяване на процедура за договарянето и сключването на споразумения между държави-членки и трети държави относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела, по дела, свързани с родителската отговорност, и по дела, свързани със задължения за издръжка, както и по въпроси на приложимото право към дела, свързани със задължения за издръжка

(ОВ L 200, 31.7.2009 г., стр. 46)

Поправен със:

►**C1** Поправка, ОВ L 241, 17.9.2011 г., стр. 35 (664/2009)

▼B

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 664/2009 НА СЪВЕТА

от 7 юли 2009 година

за установяване на процедура за договарянето и сключването на споразумения между държави-членки и трети държави относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела, по дела, свързани с родителската отговорност, и по дела, свързани със задължения за издръжка, както и по въпроси на приложимото право към дела, свързани със задължения за издръжка

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 61, буква в), член 65 и член 67, параграфи 2 и 5 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Европейския парламент ([1]),

като има предвид, че:

(1) Част трета, дял IV от Договора дава правното основание за приемане на законодателство на Общността в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси.

(2) Съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси между държави-членки и трети държави по традиция се урежда със споразумения между държавите-членки и третите държави. Тези споразумения, чийто брой е значителен, често отразяват специфичните връзки между държавата-членка и третата държава и имат за цел да предоставят адекватна правна рамка в отговор на специфични потребности на заинтересованите страни.

(3) Съгласно член 307 от Договора, държавите-членки трябва да предприемат всички необходими мерки за премахване на несъответствията между достиженията на правото на Общността и международните споразумения, сключени между държави-членки и трети държави. Това може да включва необходимостта от предоговаряне на такива споразумения.

(4) За да се създаде адекватна правна рамка в отговор на специфичните потребности на дадена държава-членка в отношенията ѝ с трета държава, е възможно да има явна необходимост от сключване на нови споразумения с трети държави, отнасящи се до областите на гражданското правосъдие, които попадат в приложното поле на част трета, дял IV от Договора.

(5) В своето Становище 1/03 от 7 февруари 2006 г. относно сключването на новата Конвенция от Лугано, Съдът на Европейските общности потвърди, че Общността е придобила изключителна компетентност за сключването на международно споразумение като Конвенцията от Лугано с трети държави по въпроси, засягащи разпоредбите, установени в Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела ([2]) („Брюксел I“).

([1]) Становище от 7 май 2009 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

([2]) ОВ L 12, 16.1.2001 г., стр. 1.

▼B

(6) Съгласно член 300 от Договора Общността е тази, която сключва споразумения между Общността и трета държава по въпроси от изключителната компетентност на Общността.

(7) Член 10 от Договора изисква от държавите-членки да съдействат за постигането на задачите на Общността и да се въздържат от предприемането на каквито и да е мерки, които биха могли да застрашат постигането на целите на Договора. Това задължение за лоялно сътрудничество е с общо приложение и не зависи от това, дали компетентността на Общността е изключителна или не.

(8) По отношение на споразуменията с трети държави относно специфични въпроси от областта на гражданското правосъдие, които попадат в изключителната компетентност на Общността, следва да се създаде последователна и прозрачна процедура, чрез която да се разрешава на държава-членка да изменя действащо споразумение с трети държави или да договаря и сключва ново споразумение, по-специално когато самата Общност не е обявила намерението си да упражни външната си компетентност за сключване на споразумение чрез вече съществуващ мандат за водене на преговори или предвиден мандат за водене на преговори. Тази процедура не следва да засяга изключителната компетентност на Общността и разпоредбите на членове 300 и 307 от Договора. Тя следва да бъде разглеждана като изключителна мярка и да бъде с ограничено приложно поле и срок.

(9) Настоящият регламент не следва да се прилага, ако Общността вече е сключила споразумение със същия предмет със съответната трета държава. Две споразумения следва да се разглеждат като отнасящи се до един и същи предмет само ако и до степен, в която регулират по същество еднакви специфични правни въпроси. Разпоредби, в които само се изразява общо намерение за сътрудничество по такива въпроси, не следва да се считат за отнасящи се до един и същи предмет.

(10) Определени регионални споразумения, на които се прави позоваване в съществуващите правни актове на Общността, следва също да бъдат обхванати от настоящия регламент.

(11) За да се гарантира, че предвиденото от държава-членка споразумение не засяга ефективността на правото на Общността и не подкопава правилното функциониране на установената от това право система или на политиката на Общността в областта на външните отношения, както е определена от Общността, от съответната държава-членка следва да се изисква да нотифицира Комисията за намеренията си с оглед да получи разрешение както за започване или продължаване на официални преговори по споразумение, така и за сключване на споразумение. Тази нотификация следва да бъде извършена с писмо или по електронен път. В нея следва да се съдържа цялата релевантна информация или документация, която би позволила на Комисията да оцени очакваното въздействие върху правото на Общността на резултатите от преговорите.

(12) Следва да се прецени дали Общността има достатъчен интерес от сключване на двустранно споразумение между Общността и съответната трета държава или, където е целесъобразно, от замяна на действащо двустранно споразумение между държава-членка и трета държава със споразумение на Общността. За тази цел всички държави-членки следва да бъдат информирани за всяка получена от Комисията нотификация относно предвидено от дадена държава-членка

▼B

споразумение, за да могат да изразят своя интерес за присъединяване към инициативата на нотифициращата държава-членка. Ако в хода на този обмен на информация се появи достатъчен интерес на Общността, Комисията следва да прецени дали да направи предложение за мандат за водене на преговори с оглед на сключването на споразумение между Общността и съответната трета държава.

(13) Ако Комисията поиска допълнителна информация от дадена държава-членка във връзка със своята оценка дали на тази държава-членка следва да бъде разрешено да започне преговори с трета държава, това искане не следва да нарушава сроковете, в рамките на които Комисията трябва да вземе мотивирано решение по искането на същата държава-членка.

(14) Когато дава разрешение за започване на официални преговори, Комисията следва, по целесъобразност, да разполага с възможност да предлага насоки за водене на преговори или да поиска включването на специални клаузи в предвиденото споразумение. На Комисията следва да се предоставя пълна информация по време на отделните етапи от преговорите по отношение на въпросите, които попадат в приложното поле на настоящия регламент, и следва да ѝ бъде позволено да участва като наблюдател във връзка с тези въпроси.

(15) Когато нотифицират Комисията за своето намерение да започнат преговори с трети държави, държавите-членки следва да имат задължението за информиране на Комисията единствено относно елементите, които са от значение за изготвяната оценка от Комисията. Разрешението, което дава Комисията, и евентуалните насоки за водене на преговори или, според случая, отказът на Комисията следва да се отнасят единствено до въпросите, които попадат в приложното поле на настоящия регламент.

(16) Всички държави-членки следва да бъдат информирани за нотификации до Комисията относно предвидени или договорени споразумения, както и за обосновани решения на Комисията съгласно настоящия регламент. Тази информация обаче следва в пълна степен да зачита евентуалните изисквания за поверителност.

(17) Европейският парламент, Съветът и Комисията следва да гарантират, че всяка информация, определена като поверителна, се третира съгласно Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията ([1]).

(18) В случаите, когато въз основа на своята оценка Комисията не възнамерява да разреши започването на официални преговори или сключването на договорено споразумение, тя следва да даде на засегнатата държава-членка становище, преди да се произнесе с мотивирано решение. В случай на отказ за даване на разрешение за сключване на договорено споразумение становището следва също да бъде предоставено на Европейския парламент и на Съвета.

(19) За да се гарантира, че договореното споразумение не възпрепятства провеждането на външната политика на Общността в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и търговскоправни въпроси, в споразумението следва да се предвиди или неговото частично или цялостно денонсиране при сключване на последващо споразумение между Общността или Общността и нейните държави-членки, от

([1]) ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43.

▼B

една страна, и същата трета държава, от друга страна, относно същия предмет, или прякото заменяне на съответните разпоредби от споразумението с разпоредбите от такова последващо споразумение.

(20) Следва да се предвиди разпоредба за преходни мерки, за да се обхванат ситуации, при които към момента на влизането в сила на настоящия регламент дадена държава-членка вече е започнала процеса на договаряне на споразумение с трета държава или е приключила преговорите, но още не е дала съгласието си да бъде обвързана със споразумението.

(21) За да се гарантира, че е натрупан достатъчно опит по прилагането на настоящия регламент, Комисията следва да представи доклад за това прилагане не по-рано от осем години след приемането на настоящия регламент. В този доклад Комисията, като упражнява правомощията си, следва да потвърди временния характер на регламента или да разгледа въпроса дали настоящият регламент следва да бъде заменен от нов регламент, обхващащ същия предмет или включващ също и други въпроси, попадащи в изключителната компетентност на Общността и регулирани от други правни актове на Общността.

(22) Ако представеният от Комисията доклад потвърди временния характер на настоящия регламент, държавите-членки следва все още да могат, след предаването на доклада, да нотифицират Комисията за провеждани или вече обявени преговори с оглед на получаване на разрешение за започване на официални преговори.

(23) В съответствие с принципа на пропорционалност, установен в член 5 от Договора, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на своята цел.

(24) В съответствие с член 3 от Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, Обединеното кралство и Ирландия са нотифицирали желанието си да участват в приемането и прилагането на настоящия регламент.

(25) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, Дания не участва в приемането на настоящия регламент, не е обвързана от него, нито от неговото прилагане,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и приложно поле

1. Настоящият регламент установява процедура, чрез която да се разреши на държава-членка да измени действащо споразумение или да договори и сключи ново споразумение с трета държава при спазване на условията, предвидени в настоящия регламент.

Тази процедура не засяга съответната компетентност на Общността и държавите-членки.

2. Настоящият регламент се прилага за споразумения по въпроси, попадащи изцяло или частично в приложното поле на Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на

▼B

съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност ([1]) и Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета от 18 декември 2008 г. относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка ([2]), доколкото тези въпроси попадат в изключителната компетентност на Общността.

3. Настоящият регламент не се прилага, ако Общността вече е сключила споразумение със същия предмет със съответната трета държава.

Член 2

Определения

1. За целите на настоящия регламент терминът „споразумение“ означава:

а) двустранно споразумение между държава-членка и трета държава;

б) регионалните споразумения, посочени в член 59, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕО) № 2201/2003, без да се засягат член 59, параграф 2, буква в) и параграф 3 от същия регламент, и в член 69, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 4/2009.

2. В контекста на регионалните споразумения по параграф 1, буква б), всяко позоваване в настоящия регламент на държава-членка или трета държава се смята за позоваване на съответните държави-членки или трети държави.

Член 3

Нотифициране на Комисията

1. Когато държава-членка възнамерява да започне преговори за изменение на съществуващо споразумение или за сключване на ново споразумение, което попада в приложното поле на настоящия регламент, тя нотифицира писмено Комисията за намерението си възможно най-рано преди предвиденото започване на официалните преговори.

2. Нотификацията включва, когато е целесъобразно, копие от съществуващото споразумение, проекта на новото споразумение или на предложението и всякаква друга свързана с тях документация. Държавата-членка посочва предмета на преговорите и уточнява въпросите, които ще бъдат разгледани в предвиденото споразумение, или разпоредбите на съществуващото споразумение, които ще бъдат изменени. Държавата-членка може да предостави всякаква допълнителна информация.

Член 4

Оценка на Комисията

1. При получаване на нотификацията по член 3 Комисията преценява дали държавата-членка може да започне официални преговори.

2. При изготвянето на тази оценка Комисията проверява първо дали в следващите 24 месеца изрично се предвижда даването мандат за водене на преговори с оглед сключването на споразумение

([1]) ОВ L 338, 23.12.2003 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 7, 10.1.2009 г., стр. 1.

▼B

на Общността със съответната трета държава. Ако случаят не е такъв, Комисията проверява дали е изпълнено всяко едно от следните условия:

а) съответната държава-членка е предоставила информация, показваща, че тя има специален интерес от сключването на споразумение поради икономически, географски, културни, исторически, социални или политически връзки между държавата-членка и съответната трета държава;

б) въз основа на предоставената от държавата-членка информация предвижданото споразумение не засяга ефективността на общностното право и не накърнява правилното функциониране на системата, установена от това право; и

в) предвиденото споразумение няма да засегне предмета и целите на политиката на Общността в областта на външните отношения, както те са определени от Общността.

3. Ако предоставената от държавата-членка информация е недостатъчна за целите на оценката, Комисията може да изиска допълнителна информация.

Член 5

Разрешение за започване на официални преговори

1. Ако предвижданото споразумение изпълнява условията, предвидени в член 4, параграф 2, в срок от 90 дни от получаване на нотификацията, посочена в член 3, Комисията взема мотивирано решение относно искането на държавата-членка, с което ѝ разрешава да започне официални преговори по това споразумение.

При необходимост Комисията може да предложи насоки за водене на преговорите и може да изиска включването на специални клаузи в предвиденото споразумение.

2. Предвиденото споразумение съдържа клауза, която предвижда:

а) пълно или частично денонсиране на споразумението при сключването на последващо споразумение със същия предмет между Общността или Общността и нейните държави-членки, от една страна, и същата трета държава от друга страна; или

б) пряко заменяне на съответните разпоредби на споразумението с разпоредби на последващо споразумение със същия предмет, сключено между Общността или Общността и нейните държави-членки, от една страна, и същата трета държава, от друга страна.

Посочената в първа алинея, буква а) клауза следва да бъде формулирана по следния начин: „(*наименование/наименования на държавата-членка/държавите-членки*) ще денонсира настоящото споразумение частично или изцяло, ако и когато Европейската общност или Европейската общност и нейните държави-членки сключат споразумение с (*наименование/наименования на третата държава/третите държави*) по същите въпроси от областта на гражданското правосъдие, като тези, уредени с настоящото споразумение“.

Посочената в първа алинея, буква б) клауза следва да бъде формулирана по следния начин: „Настоящото споразумение или определени разпоредби на настоящото споразумение престават да се прилагат в деня на влизане в сила на споразумение между Европейската общност или Европейската общност и нейните държави-членки, от една страна, и (*наименование/наименования на третата държава/третите държави*), от друга страна, по отношение на въпросите, уредени от последващото споразумение“.

▼B

Член 6

Отказ за разрешение за започване на официални преговори

1. Ако въз основа на оценката по член 4 Комисията възнамерява да не разреши започването на официални преговори по предвиждането споразумение, тя дава становище до съответната държава-членка в срок от 90 дни от получаване на нотификацията, посочена в член 3.

2. В срок от 30 дни от получаване на становището на Комисията съответната държава-членка може да отправи искане към Комисията за провеждане на разисквания с нея с оглед намиране на решение.

3. В случай че съответната държава-членка не отправи искане към Комисията за разисквания с нея в рамките на срока, предвиден в параграф 2, Комисията се произнася с мотивирано решение по заявлението на държавата-членка в срок от 130 дни от получаване на нотификацията, посочена в член 3.

4. При разискванията, посочени в параграф 2, Комисията се произнася с мотивирано решение по заявлението на държавата-членка в срок от 30 дни от приключването на разискванията.

Член 7

Участие на Комисията в преговорите

Комисията може да участва в преговорите между държавата-членка и третата държава като наблюдател, доколкото са засегнати въпроси, попадащи в приложното поле на настоящия регламент. Ако Комисията не участва като наблюдател, тя бива информирана за напредъка и резултатите, постигнати в различните фази на преговорите.

Член 8

Разрешение за сключване на споразумението

1. Преди подписване на договорено споразумение съответната държава-членка нотифицира Комисията за резултата от преговорите и ѝ предоставя текста на споразумението.

2. При получаване на тази нотификация Комисията преценява дали договореното споразумение:

а) отговаря на условието, установено в член 4, параграф 2, буква б);

б) отговаря на условието, установено в член 4, параграф 2, буква в), доколкото има нови и изключителни обстоятелства във връзка с това условие; и

в) изпълнява изискванията по член 5, параграф 2.

3. Ако договореното споразумение изпълнява условията и изискванията, посочени в параграф 2, в срок от 90 дни от получаване на нотификацията, посочена в параграф 1, Комисията се произнася с мотивирано решение относно искането на държавата-членка, с което ѝ разрешава да сключи това споразумение.

Член 9

Отказ за разрешение за сключване на споразумението

1. Когато въз основа на оценката по член 8, параграф 2 Комисията възнамерява да не разреши сключването на договореното споразумение, тя предоставя на съответната държава-членка, както и на

▼B

Европейския парламент и на Съвета становище в срок от 90 дни от получаване на нотификацията, посочена в член 8, параграф 1.

2. В срок от 30 дни от получаване на становището на Комисията съответната държава-членка може да отправи искане до Комисията за провеждане на разисквания с оглед намиране на решение.

3. Ако съответната държава-членка не отправи искане към Комисията за разисквания в рамките на срока, предвиден в параграф 2, Комисията се произнася с мотивирано решение по заявлението на държавата-членка в срок от 130 дни от получаване на нотификацията, посочена в член 8, параграф 1.

4. При разискванията по параграф 2 Комисията се произнася с мотивирано решение по заявлението на държавата-членка в срок от 30 дни от приключването на разискванията.

5. Комисията нотифицира своето решение на Европейския парламент и Съвета в срок от 30 дни от неговото вземане.

Член 10

Поверителност

При предоставянето на информация на Комисията съгласно член 3, член 4, параграф 3 и член 8 държавата-членка може да посочи дали някои от сведенията да се считат за поверителни и дали предоставената информация може да бъде споделена с други държави-членки.

Член 11

Предоставяне на информация на държавите-членки

Комисията изпраща на държавите-членки нотификациите, получени в съответствие с членове 3 и 8, и при необходимост, придружаващите документи, както и всички свои мотивирани решения по членове 5, 6, 8 и 9, при спазване на изискванията за поверителност.

Член 12

Преходни разпоредби

1. Когато към момента на влизане в сила на настоящия регламент държава-членка вече е започнала процеса на преговори за споразумение с трета държава, се прилагат членове 3—11.

Комисията може да предложи насоки за водене на преговорите или да поиска включването на специални клаузи, както е посочено съответно в член 5, параграф 1, втора алинея и член 5, параграф 2, когато етапът, на който се намират преговорите, позволява това.

▼C1

2. Когато към момента на влизане в сила на настоящия регламент държава-членка вече е приключила преговорите, но все още не е сключила споразумението, се прилагат член 3, член 8, параграфи 2 и 3 и член 9.

▼B

Член 13

Преразглеждане

1. Не по-рано от 7 юли 2017 г. Комисията представя на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет доклад относно прилагането на настоящия регламент.

▼B

2. В този доклад:

а) се потвърждава, че е целесъобразно срокът на действие на настоящия регламент да изтече на датата, определена в съответствие с член 14, параграф 1; или

б) се препоръчва настоящият регламент да бъде заменен с нов регламент, считано от посочената дата.

3. Ако в доклада бъде препоръчана замяна на настоящия регламент, както е посочено в параграф 2, буква б), той се придружава от подходящо законодателно предложение.

Член 14

Изтичане на срока на действие

1. Срокът на действие на настоящия регламент изтича три години след представянето на посочения в член 13 доклад от Комисията.

Срокът от три години, посочен в първа алинея, започва да тече от първия ден от месеца, следващ месеца на представянето на доклада или на Европейския парламент, или на Съвета, като се взема предвид по-късната от двете дати.

2. Независимо от изтичането на срока на действие на настоящия регламент на датата, определена в съответствие с параграф 1, се разрешава да бъдат продължени и приключени съгласно настоящия регламент всички продължаващи към тази дата преговори, които са започнати от държава-членка съгласно настоящия регламент.

Член 15

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите-членки в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност.